

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

Навчально-науковий інститут агроекології та землеустрою

05-01-146S

СИЛАБУС	Овочівництво	
SYLLABUS	Vegetable growing	
Шифр за ОП	ОК 23	
Code in Degree Programme		
Освітній рівень	Бкаклаврський (перший)	
Level of Education	Bachelor`s (first)	
Галузь знань	20	Аграрні науки та продовольство
Field of Knowledge		Agricultural sciences and food
Спеціальність	201	«Агрономія»
Field of Study		Agronomy
Освітня програма	«Агрономія»	
Degree Programme	«Agronomy»	

РІВНЕ – 2023

Силабус навчальної дисципліни «Овочівництво» для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Агрономія», за спеціальністю 201 «Агрономія» денної з елементами дуальної та заочної форм навчання. Рівне: НУВГП, 2023. - 13 стор.

ОП на сайті університету: <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/23052>

Розробник силабусу: Мороз О.С., к. с.-г. н., доцент кафедри агрохімії, ґрунтознавства та землеробства ім. С.Т. Вознюка

Силабус схвалений на засіданні кафедри
Протокол № 8 від “15” грудня 2023 року

Завідувач кафедри: Колесник Т.М., к. с.-г. н., доцент кафедри агрохімії, ґрунтознавства та землеробства ім. С.Т. Вознюка.

Керівник (гарант) ОП: Колесник Т.М., к. с.-г. н., доцент кафедри агрохімії, ґрунтознавства та землеробства ім. С.Т. Вознюка

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІ
Протокол № 6 від “ 19 ” грудня 2023 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІ: Прищепя А.М., д.с.-г.н., професор.

Попередня версія силабусу (робочої програми) 05-01-50

© Мороз О.С., 2023р.

© НУВГП, 2023р.

ПРОГРАМА «Овочівництво»

Овочівництво – складова освітнього процесу, спрямована на досягнення визначених результатів навчання, якій встановлено

форму підсумкового контролю та визначено кількість кредитів ЄКТС.

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	<i>бакалавр</i>
Освітня програма	<i>ОПП «Агрономія»</i>
Спеціальність	<i>201 «Агрономія»</i>
Рік навчання, семестр	<i>3 курс, VI семестр 4 курс, VII семестр</i>
Кількість кредитів	<i>3 кредити</i>
Лекції:	<i>Денна: 18 год., Дуальна: 18 год; Заочна: 6 год.</i>
Практичні заняття:	<i>Денна: 18 год., Дуальна: 18 год; Заочна: 4 год.</i>
Самостійна робота:	<i>Денна: 54 год., Дуальна: 54 год; Заочна: 80 год.</i>
Курсова робота:	<i>-</i>
Форма навчання	<i>Денна, дуальна, заочна</i>
Форма підсумкового контролю	<i>залік</i>
Мова викладання	<i>державна</i>

ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗРОБНИКА (ІВ)	
Лектор	<i>Мороз Олександр Сергійович, кандидат сільськогосподарських наук, доцент</i>

Вікіситет	o.s.moroz@nuwm.edu.ua
ORCID	https://orcid.org/0000-0001-7265-4706 https://orcid.org/0000-0001-7265-4706
Як комунікувати	o.s.moroz@nuwm.edu.ua

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Мета та завдання

Більшість овочевих культур у порівнянні із польовими вимогливіші до умов вирощування (вологи, рівня ефективної родючості ґрунту, тепла, освітлення), що визначає особливості їх агротехніки.

Представлена освітня компонента містить базові відомості, необхідні для розуміння технологічних особливостей вирощування овочевих культур, якісного планування та організації виробничого процесу в умовах відкритого та закритого ґрунту.

Мета дисципліни “Овочівництво” полягає у формуванні у здобувачів міцних знань щодо біологічних особливостей та технологій вирощування овочевих культур і умінь по отриманню високоякісної овочевої продукції в умовах закритого та відкритого ґрунту.

Основними завданнями дисципліни є:

- вивчення стану і перспектив розвитку овочівництва в Україні і за кордоном, сучасних тенденцій та напрямків овочівництва;
- вивчення біологічних особливостей овочевих культур і способів їх розмноження;
- вивчення науково-обґрунтованих технологій вирощування розсади у парниках, розсадних теплицях і в розсадниках відкритого ґрунту;
- вивчення технологій вирощування високого товарного врожаю овочевих культур з мінімальними затратами праці в зональному розрізі;
- забезпечення захисту рослин від бур'янів, шкідників і хвороб, як основної умови для виробництва високих і сталих врожаїв овочевих рослин.

Посилання на розміщення дисципліни на навчальній платформі Moodle, та на платформі освітніх програм та їхніх компонентів

1. Посилання на «Навчальну платформу НУВГП»: <https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=174>
2. Посилання на розміщення дисципліни на уніфікованій платформі освітніх компонентів (дисциплін) університету: <https://nuwm.edu.ua/nni-az/kaf-agz/disciplini/item/ovochivnytstvo>

Передумови вивчення*

(місце освітнього компоненту в структурно-логічній схемі)

Вивченню Овочівництва передуює опанування дисциплін: «Фізіологія рослин», «Фітопатологія», «Система застосування добрив»,

«Захист рослин».

Компетентності

ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми з агрономії, що передбачає застосування теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК 3 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 6 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності

ЗК 7 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

СК-13 Здатність використовувати базові знання основних підрозділів аграрної науки (рослинництво, землеробство, селекція та насінництво, агрохімія, плодівництво, овочівництво, ґрунтознавство, кормовиробництво, механізація в рослинництві, захист рослин).

СК-2 Здатність вирощувати, розмножувати сільськогосподарські культури та здійснювати технологічні операції з первинної переробки та зберігання продукції.

СК-4 Здатність застосовувати знання та розуміння фізіологічних процесів сільськогосподарських рослин для розв'язання виробничих технологічних задач.

СК-8 Здатність розв'язувати широке коло проблем та задач у процесі вирощування сільськогосподарських культур шляхом розуміння їх біологічних особливостей та використання як теоретичних, так і практичних методів.

Програмні результати навчання (ПРН). Результати навчання (РН)*

РН4. Порівнювати та оцінювати сучасні науково-технічні досягнення у галузі агрономії.

РН 9 Володіти на операційному рівні методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, а також культивування об'єктів і підтримання стабільності агроценозів із збереженням природного різноманіття.

РН 10 Аналізувати та інтегрувати знання із загальної та спеціальної професійної підготовки в обсязі, необхідному для спеціалізованої професійної роботи у галузі агрономії.

РН 11 Ініціювати оперативне та доцільне вирішення виробничих проблем відповідно до зональних умов.

РН 13 Проектувати та організовувати заходи вирощування високоякісної сільськогосподарської продукції та відповідно до чинних вимог.

РН 14 Інтегрувати й удосконалювати виробничі процеси вирощування сільськогосподарської продукції відповідно до чинних вимог.

Структура та зміст освітнього компонента

Змістовий модуль 1 Овочівництво в житті людини

ТЕМА 1. Значення овочівництва в житті людини

Результати навчання	Кількість годин:	Лінк теми на MOODLE та інші електронні ресурси:
РН 4, РН 9	лекційні (д.ф.н./ду/з.ф.н.)– 2/2/2 практичні -2	https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=174

самостійна
робота –8/8/10

Агротехніка вирощування овочів. Значення овочів у житті людства. Класифікація овочевих культур. Основи складання сівозмін у овочівництві. Системи обробітку ґрунту під овочеві культури. Система удобрення овочів. Способи посіву або посадки овочів.

Питання для самостійного опрацювання: Види овочівництва. Теорія та практика плодівництва в Україні. Окремі питання історії овочівництва. Видатні вчені в галузі овочівництва.

Практична робота Класифікація овочевих культур.

Література: Методичні вказівки для виконання практичних та самостійних робіт з освітньої компоненти «Овочівництво». здобувачами вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою «Агрономія» спеціальності 201 «Агрономія» денної та заочної форм навчання з елементами дуальної освіти. <https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=174>

Також:[1,2,3,11]

ТЕМА 2. . Біологічні особливості і способи вирощування капустияних рослин.

Результати навчання	Кількість годин:	Лінк теми на MOODLE та інші електронні ресурси:
РН 4, РН-9, РН 11	лекційні (д.ф.н./ду/з.ф.н.)– 2/2 практичні -2/2/2 самостійна робота –8/8/15	https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=174

Білоголова капуста та її сорти. Вирощування капусти різних строків використання. Червоноголова капуста, брюссельська, цвітна капуста, кольрабі.

Питання для самостійного опрацювання: Форми та види капустияних. Специфіка та особливості видів. Окремі культурні форми капустияних. Зони вирощування капустияних в Україні.

Практична робота Метод розсади в овочівництві. Розрахунок кількості насіння і розсади для вирощування овочевих.

Література: Методичні вказівки для виконання практичних та самостійних робіт з освітньої компоненти «Овочівництво». здобувачами вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою «Агрономія» спеціальності 201 «Агрономія» денної та заочної форм навчання з елементами дуальної освіти. <https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=174>

Також:[1,2,5, 10,11]

ТЕМА 3. Біологічні особливості і агротехніка вирощування пасльонових.

Результати навчання	Кількість годин:	Лінк теми на MOODLE та інші електронні ресурси:
РН 9, РН 10	лекційні (д.ф.н./ду/з.ф.н.)– 2/2/2 практичні -2/2/2 самостійна робота –8/8/15	https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=174

Біологічні особливості. Сорти помідорів. Вирощування помідорів у відкритому ґрунті Розсадний спосіб вирощування помідорів Обробіток ґрунту й удобрення Перець і баклажани

Питання для самостійного опрацювання: Огірки Сорти і гібриди Обробіток ґрунту і удобрення.

Практична робота: Вирощування розсади капусти білоголової ранньостиглої

Література: Методичні вказівки для виконання практичних та самостійних робіт з освітньої компоненти «Овочівництво». здобувачами вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою «Агрономія»

спеціальності 201 «Агрономія» денної та заочної форм навчання з елементами дуальної освіти. <https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=174>

Також:[3,4,9,12]

ТЕМА 4. Біологічні особливості і агротехніка столових коренеплодів.

Результати навчання	Кількість годин:	Лінк теми на MOODLE та інші електронні ресурси:
РН9,РН 11	лекційні (д.ф.н./ду/з.ф.н.)– 2/2 практичні -2/2 самостійна робота –8/8/15	https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=174

Райони товарного вирощування. Досвід застосування нових технологій вирощування столових коренеплодів в господарствах різних форм власності.
Питання для самостійного опрацювання: Питома вага Ознаки індустріальних інтенсивних технологій вирощування коренеплодів.

Практична робота Розробка технологічної схеми вирощування помідора у відкритому ґрунті

Література: Методичні вказівки для виконання практичних та самостійних робіт з освітньої компоненти «Овочівництво». здобувачами вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою «Агрономія» спеціальності 201 «Агрономія» денної та заочної форм навчання з елементами дуальної освіти. <https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=174>

Також:[1,7,10,12]

ТЕМА 5. Біологічні особливості і агротехніка цибулевих рослин.

Результати навчання	Кількість годин:	Лінк теми на MOODLE та інші електронні ресурси:
РН13,РН14	лекційні (д.ф.н./ду/з.ф.н.)– 2/2 практичні -2/2/2 самостійна робота –8/8	https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=174

Цибуля ріпчаста та загальні умови її вирощування. (вирощування з насіння, вирощування з розсади.). Вирощування інших видів цибулі. Часник.

Питання для самостійного опрацювання: Особливості посадки цибулі ріпчастої. Сорти цибулі і особливості їх вирощування.

Практична робота Розробка технологічної схеми вирощування продовольчої картоплі

Література: Методичні вказівки для виконання практичних та самостійних робіт з освітньої компоненти «Овочівництво». здобувачами вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою «Агрономія» спеціальності 201 «Агрономія» денної та заочної форм навчання з елементами дуальної освіти. <https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=174>

Також:[7,9,10,11]

Змістовий модуль 2 Особливості овочевих культур

ТЕМА 6 Біологічні особливості і агротехніка зеленних рослин

Результати навчання	Кількість годин:	Лінк теми на MOODLE та інші електронні ресурси:
РН11, РН10	лекційні (д.ф.н./ду/з.ф.н.)– 2/2 практичні -4/4/ самостійна робота –8/8/15	https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=174

Господарське значення та різноманітність зеленних овочевих культур.

Особливості вирощування. Ботанічна характеристика латука посівного (салату). Вимогливість до умов довкілля, сорти та агротехніка. Особливості біології, сорти та вирощування кропу пахучого, петрушки городньої, шпинату городнього.

Питання для самостійного опрацювання: Особливості біології, сорти та вирощування кропу пахучого, петрушки городньої, шпинату городнього.

Практична робота Розробка технологічної схеми вирощування цибулі ріпчастої на ріпку з насіння

Література: Методичні вказівки для виконання практичних та самостійних робіт з освітньої компоненти «Овочівництво». здобувачами вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою «Агрономія» спеціальності 201 «Агрономія» денної та заочної форм навчання з елементами дуальної освіти. <https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=174>

Також:[1, 3,7,12]

ТЕМА 7. Біологічні особливості і агротехніка багаторічних овочевих .

Результати навчання	Кількість годин:	Лінк теми на MOODLE та інші електронні ресурси:
РН10,РН13	лекційні (д.ф.н./ду/з.ф.н.)– 2/2 практичні -4/4/ самостійна робота –6/6	https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=174

Багаторічні овочеві рослини, їх різноманітність і господарське значення. Особливості біології, вибір місця вирощування та агротехніка багаторічних овочевих культур.

Питання для самостійного опрацювання: Класифікація за тривалістю життя. Класифікація за тривалістю і способом вирощування. Класифікація по лежкості і застосуванню в їжу

Практична робота Розробка технологічної схеми вирощування огірка у відкритому ґрунті

Література: Методичні вказівки для виконання практичних та самостійних робіт з освітньої компоненти «Овочівництво». здобувачами вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою «Агрономія» спеціальності 201 «Агрономія» денної та заочної форм навчання з елементами дуальної освіти. <https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=174>

Також:[5,7,8,12]

ТЕМА 8 Промислове сучасне овочівництво.

Результати навчання	Кількість годин:	Лінк теми на MOODLE та інші електронні ресурси:
РН4,РН10,РН13	лекційні (д.ф.н./ду/з.ф.н.)– 2/2 практичні -2/2 самостійна робота –15	https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=174

Масштаби промислового виробництва та адаптація технологічного процесу. Європейський досвід промислового овочівництва.

Питання для самостійного опрацювання: Особливості промислового овочівництва. Промислове овочівництво за кордоном.

Практична робота Розробка технологічної схеми вирощування моркви столової

Література: Методичні вказівки для виконання практичних та самостійних робіт з освітньої компоненти «Овочівництво». здобувачами вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою «Агрономія» спеціальності 201 «Агрономія» денної та заочної форм навчання з елементами дуальної освіти. <https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=174>

Також:[4,6,8, 10,13]

ТЕМА 9. Вирощування розсади овочевих культур

Результати навчання	Кількість годин:	Лінк теми на MOODLE та інші електронні ресурси:
РН 4, РН 14	лекційні (д.ф.н./ду/з.ф.н.)– 2/2 практичні -2/2 самостійна робота -	https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=174

Вирощування овочевої розсади у закритому ґрунті. Вигоночні та приставні культури, культурообороти. Вирощування грибів печериць та глив.

Питання для самостійного опрацювання: Способи вирощування розсади капусти. Особливості вирощування розсади інших овочевих культур. Іновації у вирощуванні розсади овочевих культур.

Практична робота Овочеві сівозміни.

Література: Методичні вказівки для виконання практичних та самостійних робіт з освітньої компоненти «Овочівництво». здобувачами вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою «Агрономія» спеціальності 201 «Агрономія» денної та заочної форм навчання з елементами дуальної освіти. <https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=174>

Також:[5,8,10,11]

Форми та методи навчання

Здобувачі всіх форм навчання мають доступ до навчальних матеріалів, методичного забезпечення та інструкцій щодо самостійного опрацювання тем курсу навчальної практики на Навчальній платформі НУВГП та цифрового репозиторію НУВГП.

Здобувачі вищої освіти отримують усі необхідні консультації для демонстрації знань та вмінь на наукових конференціях, круглих столах, у публікаціях, аудиторних дискусіях, написанні випускової роботи. Практичні роботи проводять у спеціалізованій аудиторії кафедри агрохімії, ґрунтознавства та землеробства ім. С.Т. Вознюка. Дослідницький метод реалізується під час виконання здобувачами вищої освіти індивідуальних завдань, також шляхом залучення здобувачів вищої освіти до науково-дослідної роботи кафедри, підготовки наукових статей і доповідей на наукових конференціях. Здобувачі вищої освіти всіх форм навчання мають доступ до навчальних матеріалів, методичного забезпечення та інструкцій щодо самостійного опрацювання тем освітньої компоненти на платформі НУВГП і в цифровому репозиторії НУВГП. Здобувачі вищої освіти отримують усі необхідні консультації для підтвердження знань і вмінь на наукових конференціях, круглих столах, у публікаціях, аудиторних дискусіях

Інструменти, обладнання, програмне забезпечення

Під час практичних занять застосовуються мультимедійний проектор, ноутбук, телевізор, бібліотечні та інтернет фонди нормативно-правових документів (закони, постанови КМУ, ДСТУ), Google таблиці і Google-форми (корпоративна підписка), навчальні посібники, монографії, наукові та популярні статті. Здобувачі вищої освіти використовують методичний матеріал, підготовлений викладачем: презентації за маршрутами практик, польові щоденники практики, методичні вказівки до навчальної практики.

Порядок оцінювання програмних результатів навчання/ результатів навчання

Поточне оцінювання включає оцінювання за роботу на практичному занятті та за його оформлення, оцінювання самостійної роботи, оцінювання засвоєння теоретичного матеріалу, що проводиться після проведення відповідних занять. Оцінювання проводиться у за участі ННЦНО, у тестовій формі, з використанням «Навчальної платформи НУВГП». Результати оцінювання виставляються лекторами та їх асистентами в електронний журнал дисципліни.

Оцінювання у тестовій формі передбачає два контрольні заходи, що максимально оцінюються по 20 балів кожен. Вони включають завдання трьох рівнів складності. Максимальна кількість балів поточного оцінювання складає 60. Під час поточного оцінювання здобувачі вищої освіти можуть отримувати додаткові бали: виступ на науковій конференції за тематикою освітньої компоненти, публікація за результатами власних теоретичних або практичних розробок за тематикою освітньої компоненти; участь у наукових дослідженнях за тематикою освітньої компоненти; участь у Всеукраїнській студентській Олімпіаді або у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт.

Підсумковим контролем є залік, який проводиться після завершення аудиторних занять і включає завдання різного рівня складності, зокрема комплексні завдання щодо перевірки засвоєння програмного матеріалу освітньої компоненти в цілому. Залік проводиться у формі комп'ютерного тестування за участю ННЦНО згідно розкладу екзаменаційної сесії. Максимальна кількість балів за залік складає 40.

- Поточне та підсумкове оцінювання здійснюється згідно нормативних документів: Закон України "Про вищу освіту"

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>;

- Статут НУВГП <https://ep3.nuwm.edu.ua/4206>

- Положення про організацію освітнього процесу в НУВГП

<http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/4088>

Порядок ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП
<http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>

Рекомендована література (основна, допоміжна)

Основна

1. Дидів І. В., Дидів О. Й., Бальковський В. В., Дидів А. І. Технології вирощування овочевих культур у спорудах закритого ґрунту: навч. посіб. Львів, 2018. 160 с.
2. Дидів О.И., Дидів І.В., Ільчук Р. В., Бальковський В.В., Дидів А.І. Технології в овочівництві : навч. посіб. Львів, 2020. 120 с.
3. Сич З. Д., Бобось І. М., Федосій І. О. Овочівництво: навчальний посібник Київ:ЦП «Компринт», 2018. 407 с.
4. Дидів О.И., Дидів І.В., Бальковський В.В., Дидів А.І. Овочеві рослини групи капуст: навч. посіб. Львів, 2019. 220 с.
5. Лещук Н. В., Хареба В. В., Хареба О. В., Дидів О. Й., Позняк О. В. Визначник морфологічних ознак сортів салату посівного *Lactuca sativa* L. Вінниця: ТОВ «ТВОРИ», 2019. 146 с.
6. Гіль Л. С., Пашковський А. І., Суліма Л. Т. Сучасні технології овочівництва закритого і відкритого ґрунту. Відкритий ґрунт: підручник. Ч. 1. Вінниця: Нова Книга, 2008. 312 с.
7. Гіль Л. С. Пашковський А. І., Суліма Л. Т. Сучасні технології овочівництва закритого і відкритого ґрунту. Закритий ґрунт: підручник. Ч. 2. Вінниця: Нова книга, 2008. 368 с.

Допоміжна

8. Атлас морфологічних ознак сортів роду капусти *Brassica* L. Хареба В. В., Жук О. Я., Рахметов Д. Б., Дидів О. И., Ковтонюк З.І., Лещук Н. В., Барбан О. Б: атлас. Вінниця : ФОП Корзун Д. Ю, 2016. 170 с.
9. Ільчук Р.В., Дидів І.В., Дидів О.И., Сидорчук С.І. Печериця двоспорова: біологія і технологія вирощування. Львів: Сполом. 2019. 155 с
10. Дидів О. И., Дидів І. В., Ільчук Р. В., Дидів А. І. Стефанюк С. В. Овочівництво Методичні рекомендації для лабораторних робіт Львів, 2020. 90 с.
11. Дидів О. И., Дидів І. В., Бальковський В. В. Сортовивчення овочевих культур. Частина 1 (Сортовивчення капусти та плодових овочевих культур): навч. посіб. Львів, 2018. 72 с.
12. Жук О. Я. Сич З. Д. Насінництво овочевих культур: навч.посібник Віниця: Глобус ПРЕС, 2011. 450 с.
13. Ільчук Р. В., Сидорчук С. І., Ільчук Ю. Р. Вирощування та використання малопоширених овочів: навчальний посібник Львів Оброшине, 2018. 229 с.
14. Методичні вказівки для виконання практичних робіт з навчальної дисципліни «Овочівництво» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 201 «Агрономія» денної форми навчання./ Фурманець О.А., Мороз О.С. Рівне. НУВГП, 2019. – 81с.

15. Вплив сидератів і соломи на продуктивність картоплі. Сучасний стан та перспективи розвитку науки, освіти, технологій та суспільства Фурман В.М., Мороз О.С./ Збірник тез доповідей Міжнародної науково-практичної конференції. (частина 3), м. Кременчук, 9 лютого 2023 р. С.10

<http://www.economics.in.ua/2023/02/9-3.html>

16. Вплив структурних меліорацій на формування температурного режиму осушуваних торфових ґрунтів Фурман В.М., Мороз О.С., Солодка Т.М. с. 96-101. Науково-інноваційний супровід збалансованого природокористування: матеріали III Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, присвяченої пам'яті та 95 річчю з Дня народження професора С.Т. Вознюка (Україна, м. Рівне, 29-30 вересня 2022р.) [Електронне видання]. Рівне: НУВГП, 2023. 199с Науково-інноваційний супровід балансованого природокористування. НУВГП, Рівне. ISBN 978-966-327-541-3 <https://ep3.nuwm.edu.ua/25070/>

17. Фурманець, О. А. та Фурман, В. М. та Мороз, О. С. та Солодка, Т. М. та Зінкевич, А. Р. (2023) особливості формування продуктивності нових гібридів кукурудзи різних груп стиглості на дерново-підзолистих ґрунтах. Вісник Національного університету водного господарства та природокористування (1(101)). с. 206-222. <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/26633>

Інформаційні ресурси в Інтернет

1. ДСТУ 2175:2017 Овочі. Терміни та визначення понять https://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id_doc=71676
2. ДСТУ 2175-93 Овочі. Терміни та визначення https://www.ksv.biz.ua/publ/dstu/dstu_2175_93/3-1-0-485
3. Технічні вимоги для закупівлі овочів. <https://mkl3.vn.ua/wp-content/uploads/2021/.pdf>
4. ДСТУ 2175-93. Овочі (34004) https://dnaop.com/html/34004/doc-%D0%94%D0%A1%D0%A2%D0%A3_2175-93
5. 01.040.67 Технологія виробництва харчових продуктів (Словники) <http://srv.leonorm.com.ua/portal/Default.php?Page=stlist&ObjId=30&CatId=1>

ПОЛІТИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Складові навчальної дисципліни сприяють формуванню універсальних, корисних для будь-якого виду діяльності (міжпрофесійних) навичок, які дозволяють швидко адаптуватися до нових умов, змінювати сферу зайнятості, вирішувати нестандартні завдання:

- **допитливість, ініціативність** – під час засвоєння теоретичного матеріалу лекційних занять та самостійної роботи для розширення знань із відповідних тем курсу;
- **цілеспрямованість, наполегливість** – під час виконання практичних робіт, а також індивідуальних завдань для отримання додаткових балів;
- **адаптивність, командна робота** – під час дискусійних обговорень тематичних питань курсу, участі в діловій грі, опрацювання практичних кейсів;
- **соціальна обізнаність і відповідальність** – як результат урахування організаційних вимог курсу, підтримання зворотного зв'язку та вчасного звітування про виконані види діяльності;
- **критичне мислення, лідерство, креативність** – розуміння, аналіз, пошук вирішення актуальних проблем у розрізі дисципліни та висвітлення результатів під час навчальних занять, участі в конференціях і круглих столах та/або наукових публікаціях;
- **самонавчання для професійного та особистісного зростання** – як результат виконання самостійної роботи, в тому числі з електронними навчальними ресурсами та інформаційними базами.

Дедлайни та перескладання

Терміни здачі проміжних контрольних модулів та підсумковий контроль (екзамен) проводяться, згідно графіку навчального процесу встановлені згідно Положення про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти (нова редакція) <http://ep3.nuwm.edu.ua/15311/>

Перездача тестових завдань перевірки засвоєння теоретичного матеріалу здійснюється згідно з правилами ННЦНО <https://nuwm.edu.ua/struktorni-pidrozdili/navch-nauk-tsentr-nezaleznoho-otsiniuvannia-znan> та Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>

У разі незгоди здобувача з результатами оцінювання, в день здачі екзамену в деканат ННІАЗ подається апеляційна скарга, де аргументовано викладено суть питання. До скарги додається роздрукований варіант всіх відповідей цього студента під час виконання спроби. Директор ННІ скликає апеляційну комісію щодо розгляду скарги на яку запрошується студент та представник ННЦНО, згідно Порядку звернень здобувачів вищої освіти та інших осіб, які навчаються в Національному університеті водного господарства та природокористування <http://ep3.nuwm.edu.ua/15467/>

Організація всіх видів навчальної діяльності в межах курсу проводиться згідно Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті водного господарства та природокористування <http://ep3.nuwm.edu.ua/4088/>

Неформальна та інформальна освіта (за потреби)

Здобувач має можливість визнання (перезарахування) результатів навчання в розрізі тематики курсу, які він набув у неформальній та інформальній освіті, згідно Положення про неформальну та інформальну освіту в НУВГП <http://nuwm.edu.ua/struktorni-pidrozdili/centr-neformalnoji-osviti/dokumenty>

Відповідна кількість годин може бути зарахована здобувачеві в результаті успішного проходження ним відкритого онлайн-курсу з теми моніторингу ґрунтів та земель. Наприклад, курс дистанційного навчання на платформі «Органічна платформа знань» курс «Органічне овочівництво» URL: <https://organic-platform.org/organichne-ovochivnyctvo-i-chastyna/>

Може бути зарахований як проходження онлайн-курсу на тему «Овочівництво» на платформі <https://agriacademy.org/> Для цього здобувачеві необхідно представити підтверджуючий документ (сертифікат) про успішне проходження онлайн курсу.

Правила академічної доброчесності

У випадках виявлення плагиату при виконанні завдання, здобувач не отримує бали і повинен виконати завдання повторно, згідно Положення про виявлення та запобігання академічного плагиату в Національному університеті водного господарства та природокористування (нова редакція) <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/24856>

Здобувачі повинні дотримуватися Кодексу честі студентів НУВГП <http://surl.li/pxfpf>, а викладач Кодексу честі наукових, науково-педагогічних, педагогічних працівників Національного університету водного господарства та природокористування Більше матеріалів щодо дотримання принципів академічної доброчесності: <https://naqa.gov.ua/> сайт Національного агентства забезпечення якості вищої освіти <https://naqa.gov.ua/> сторінка НУВГП “Якість освіти” <http://nuwm.edu.ua/vyo>

Вимоги до відвідування

У випадку пропуску здобувачем заняття (лікарняні, мобільність, т. ін.) відпрацювати можна під час консультацій, де студент отримує відповідне індивідуальне завдання і звітує про його виконання в узгоджені з викладачем терміни. Розклад консультацій доступний на сторінці кафедри агрохімії, ґрунтознавства та землеробства ім. С.Т. Вознюка <https://nuwm.edu.ua/nni-az/kaf-agz/hrafik-konsultatsii>

Лектор Мороз О.С., к.с.-г.н., доцент

Автор
Доцент

Олександр МОРОЗ

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

Валерій СОРОКА

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №467
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП):
Сертифікат 58E2D9E7F900307B04000000807E2D0054327D00